
Saksnr: 2021/19208-1
Saksbehandlar: Ole Henrik Mølmann

Saksgang

Utval	Utv.saksnr.	Møtedato
Yrkesopplæringsnemnda		19.05.2021
Hovudutval for opplæring og kompetanse		25.05.2021
Fylkesutvalet		01.06.2021
Fylkestinget		16.06.2021

Framtidig nettopplæringstilbod for elevar og lærlingar i Vestland fylkeskommune

Forslag til vedtak

1. Vestland fylkeskommune ønskjer å utvikle eit likeverdig nettbasert opplæringstilbod elevar og lærlingar - Nettskulen i Vestland.
2. Under føresetnad av at nettopplæringstilbodet vert prioritert i budsjett 2022 og økonomiplanen, vil Vestland fylkeskommune opprettar ein prosjektorganisasjon for å utvikle nettskulen i Vestland, med oppstart hausten 2021. Kostnader for 2021 vert dekkja innanfor avdelinga sitt budsjett.

Samandrag

Nettskulen vil bidra til eit meir likeverdig opplæringstilbod for elevar og lærlingar i Vestland fylkeskommune.

Vidare vil nettskulen kunne bidra til meir fleksibilitet og auka gjennomføring i opplæringa. Elevane og lærlingane vil få eit breiare og meir relevant opplæringstilbod uavhengig av bustad og livssituasjon.

Fag i nettilbodet skal vere supplement til faga som skulane tilbyr. Der det er elevgrunnlag på skulen for å tilby eit fag, skal elevane i utgangspunktet delta der og ikkje i nettundervisninga..

Rune Haugsdal
fylkesrådmann

Bjørn Lyngedal
fylkesdirektør

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har difor inga handskriven underskrift

Saksutgreiing

Bakgrunn for saka

Fylkestinget vedtok i sak PS 139/2020 mål og strategiar for vidaregåande opplæring i Vestland fylkeskommune 2021-2025 "Fornye og Forbetre - Auka gjennomføring". Som del av oppfølginga av mål og strategiar arbeidar fylkesrådmannen med å utgreie moglege tiltak for å sikre kvalitet i opplæringa.

Vestland fylkeskommune har allereie eit nettopplæringstilbod i einskilde fag, og har hatt dette tilbodet til elevane i nokre år. Grunnlaget for tilbodet ligg i sak 2014/13785-2 i Hordaland fylkeskommune "Vedkomande undervisningsteknologi, skulestruktur og fagtilbod i vidaregåande opplæring" Inneverande skuleår er det tilbod om nettundervisning i språkfag på nivå 3 og mindre fag som kinesisk og japansk. Dette er tilbod til alle elevar i Vestland fylkeskommune.

Potensialet i nettundervisning er så langt ikkje teke ut. Med etablering av eit utvida tilbod på nett - Nettskulen i Vestland - vil elevar og lærlingar i heile Vestland få eit meir fleksibelt og breiare fagtilbod. Vidare vil truleg retten til å kunne fullføre vidaregåande opplæring bli utvida som følgje av fullføringsreforma. Eit breitt fagtilbod på nett vil gjere det mogleg å gi og tilpasse opplæring for elevar og lærlingar i ulike livssituasjonar.

Målgrupper

Alle elevar og lærlingar i Vestland fylkeskommune er i utgangspunktet i målgruppa for nettskulen VLFK.

Meir spesifikt kan vi nemne følgjande grupper som aktuelle for nettundervisninga:

- elevar som ikkje har fagtilbod på eigen skule som dei er interessert i, eller har behov for å høve vidare utdanning eller yrke.
- elevar i vidaregåande opplæring for vaksne som treng eit fleksibelt opplæringstilbod
- lærlingar som treng å ta teorifag
- elevar som av ein eller annan grunn (t.d. psykisk eller fysisk sjukdom) ikkje klarer å møte på skulen

Eit best mogleg opplæringstilbod

Vestland fylkeskommune har ein desentralisert skulestruktur med både små og stor skular. Skular med få parallellar har ofte vanskar med å tilby mange programfag innafor studieførebuande utdanningsprogram. Gruppestorleiken i enkelte fag kan bli veldig liten om elevane skal fordelast utover på mange fag. Det betyr at berre fag med mange nok elevar vert starta opp, og dei elevane som ynskjer andre fag må i staden velje mellom dei faga skulen kan tilby. Mange elevar vil då ikkje ha tilbod om fag dei er motivert for å følgje. Ved å tilby fleire programfag i nettskulen vil elevane få eit breiare tilbod av fag enn det den enkelte skulen vil kunne tilby. Eit supplerande og utvida fagtilbod på nett vil vidare gjere det mogleg å oppretthalde ein desentralisert skulestruktur med til dels små skular, og elevane sine ønske blir i mindre grad avgrensa av nærskuleprinsippet.

Vaksne som ynskjer og har rett på vidaregåande opplæring treng opplæringstilbod som er tilpassa deira livssituasjon. For mange er det ikkje mogleg å reise langt og delta i opplæring på dagtid då dei er bundne til jobb og/eller familiesituasjon. Det same gjeld lærlingar som treng å ta fellesfag samstundes med læretida..

Eit likeverdig tilbod

Fylkesrådmannen meiner at alle elevar skal ha eit likeverdig opplæringstilbod. Elevane og lærlingane skal så langt det er mogeleg få tilbod om dei faga dei treng og ynskjer. Det skal ikkje vere storleiken på skulen eller kor elevane og lærlingane bur som avgrensar moglegheitene. Når elevane og lærlingane får dei faga dei treng eller ynskjer, bidreg dette til auka motivasjon og gjennomføring av opplæringa.

Behov for eit prosjekt om organisering av nettskulen VLFK

Vestland fylkeskommune etablerer eit prosjekt for å utvikle ein nettskule på bakgrunn av erfaringane med eksisterande nettilbod. Eit mål for prosjektet er å organisere administrasjon av nettskulen på like linje med dei andre skulane i Vestland, med ein rektor og støttefunksjonar. Rektor og stab skal løyse administrative oppgåver og vidareutvikle pedagogiske modellar for nettskulen. Eit anna mål for prosjektet er å knyte fagleg og digitalt kompetente lærarar til nettskulen.

Lærarar i nettskulen vil ha hovudarbeidsplatsen sin på ein av dei vidaregåande skulane, men ha oppdrag for nettskulen som ein del av jobben sin. Å kunne bruke lærarkreftene i Vestland fylkeskommune til læring på nett, vil gje ein effektiv bruk av den samla kompetansen og ressursane i fylkeskommunen. Til dømes kan lærarar på mindre skular, med få fag å undervise i, få oppdrag frå nettskulen. Slik kan lærarar få brukt fagkompetansen sin, unngå delstillingar og i tillegg heve eigen kompetanse på læring via nett. Slik bruk av lærekreftene vil i tillegg førebu sektoren betre på framtidige situasjonar med kombinasjonar av læring på skulen og "heimeundervisning" (også kalla hybrid læring), eller fullskala læring på nett for alle (ved pandemiutbrot o.l.).

Fylkesrådmannen meiner difor at lærarar i Vestland fylkeskommune skal vere førebudd på å ta del i nettskulen ved førespurnad. Ein lærar i Vestland fylkeskommune skal også kunne vere lærar i nettskulen, som ein del av hennar/hans virke. Dette vil gagne våre elevar og deira framtid i Vestland fylke/ andre stadar - som opne, kompetente og modige menneske.

Pedagogisk modell

Nettskulen vil basere seg på eit sosiokulturelt læringssyn. Dette er i tråd med tankane i reforma Fagfornyinga, kor prinsippa for læring, utvikling og danning gir retning for korleis vi skal løyse både utdannings- og danningsoppdraget i skulen.

Kva tyder så dette i praksis? Fylkesrådmannen vil saman med leiinga i nettskulen utarbeide ein modell for læring på nett i Vestland.

I kva grad læring i nettskulen skal skje i sanntid (synkron læring) eller vere sjølvstudium (asynkron) vil avhenge av målgruppe og fagkarakter. Det er difor ønskjeleg at prosjektet ser nærare på ulike læringsmåtar, både synkron læring og asynkron læring. Det er ein del erfaring å hente frå dei andre nettskulane i Noreg på dette området. Vestland fylkeskommune er med i eit samarbeid mellom nettskulane der slike tema vert diskutert. Prosjektet vil kome med tilrådingar på ulike løysingar for ulike grupper av elevar og lærlingar.

Samlingar og studieverkstader

I kva grad det skal vere fysiske samlingar i fag vil variere. Dette har samanheng både med kven som er i målgruppa for faget og kor "praktisk" faget er. For einskilde fag, t.d. yrkesfag, vil det vere naudsynt med fleire samlingar. God oppfølging av eleven og lærlingen sin progresjon, læring og trivsel er avgjerande for at elevane og lærlingane gjennomfører opplæringa si.

Nettskulen i Nordland har "studieverkstadar" på alle dei vidaregåande skulane, der elevane møter til studiearbeid og dei kan få støtte til læringsarbeidet av skulen sine lærarar. Fylkesrådmannen (Nettskulen i VLFK) vil sjå på tilsvarende løysingar.

Fagtilbod skuleåret 2021/22

Fagtilbodet skuleåret 2021/22 bør ta utgangspunkt i det eksisterande fagtilbodet i fylkeskommunen, og utvidast med å tilby generell studiekompetanse for vaksne som nettundervisning (for vaksne som ikkje kan delta i det "ordinære" vaksenopplæringsløpet med opplæring ved ein skule).

Nettfag for elevar i vanleg vidaregåande opplæring:

- Kinesisk nivå 1-3
- Japansk nivå 1-2
- Spansk nivå 3
- Fransk nivå 3
- Tysk nivå 3
- Matematikk R1 for VG1-.elevar som har forsert matematikk i ungdomsskulen

For elevar som ikkje kan møte til vanleg skule (tilbodet ved Fyllingsdalen vidaregåande skule)

- Individuelt tilpassa studieplan

Generell studiekompetanse for vaksne:

- Engelsk fellesfag
- Historie fellesfag
- Matematikk 1P+2P
- Naturfag
- Norsk (hovudmål, sidemål og munnleg)
- Samfunnsfag

Prosjektet nettskulen Vestland

Prosjektretor til å drive prosjektet

Omfanget av prosjektet er av ein slik storleik at det er naudsynt å engasjere ein prosjektretor i full stilling. Prosjektretor må knyte både administrative ressursar så vel som lærekrefter inn i prosjektet. Oppbygging av tilbodet krev organisering av ein administrasjon og økonomisk modell for drifta. Prosjektet må kartlegge behov og prioritere kva fag og utdanningar nettskulen skal utvikle tilbod innan dei neste åra.

Oppbygging av fagtilbodet

Oppbygging av fagtilbodet krev omfattande samarbeid med skular, rettleiingstenesta og andre som har innsikt i behova til elevar, lærlingar og vaksne i fylket. I prosjektet må behovet for nettbasert opplæring kartleggast og oppbygginga planleggast.

Per i dag veit vi om behov innan:

- Programfag
- Vaksenopplæring
- Lærlingar og praksiskandidatar

Ei opptrapping av fagtilbodet i nettskulen VLFK krev at nettskulen har ein stor nok stab til å rekruttere og følgje opp lærarar. Prosjektet vil difor ha som ei kjerneoppgåve å etablere og utvikle administrasjonen av nettskulen i tråd med målsettingane for å kunne tilby eit breiare fagtilbod over dei neste åra. Prosjektet vil vidare ha behov for å samarbeide tett med dei andre vidaregåande skulane i Vestland fylkeskommune og fylkesrådmannen for å kunne få på plass kompetente lærekrefter til nettskulen.

Vedtakskompetanse

Fylkestinget

Vurderingar og verknader

Økonomi:

Ved å tilby opplæring over nett vil det kunne vere mogleg for fleire å delta i og fullføre opplæring grunna personleg økonomi. Det vert enklare å delta i opplæring som er fleksibel og som kan gjennomførast utan å måtte ta fri frå jobb, ta i vare omsorgsoppgåver eller å måtte reise langt. Elevar kan få dei programfaga dei treng utan å måtte søke seg til andre skular enn nærskulen sin.

Vestland fylkeskommune vil kunne tilby opplæring til fleire og halde nede utgiftsnivået med eit nettbasert tilbod. Dei økonomiske hovudfordelane ved å ha ei godt utbygd nettbasert opplæring er å få nytta lærarressursar på tvers av skular og sleppe å oppretta små fag på skulane.

I prosjektperioden er det behov for ekstraløyving til prosjektretor og administrasjonsressursar

- Stillinga som prosjektretor - kr 1,2 mill.
- Administrasjonsressursar og driftskostnader - kr 0,3 mill.

Utover dette vil sektoren bidra med pedagogiske ressursar og støttefunksjonar inntill eitt årsverk

Under føresetnad av at nettopplæringstilbodet vert prioritert i budsjett 2022 og økonomiplanen, vil Vestland fylkeskommune opprettar ein prosjektorganisasjon for å utvikle nettskulen i Vestland, med oppstart hausten 2021. Kostnader for 2021 vert dekkja innanfor avdelinga sitt budsjett.

Klima:

Nettundervisning vil kunne redusere behovet for reising for lærarar, elevar og lærlingar til og frå skular.

Folkehelse:

Elevar og lærlingar kan i større grad ha høve til å bu heime og gå på nærskulen ved å få supplert fag frå nettskulen. For mange kan dette vere bra i høve til både psykisk og fysisk helse.

Å kunne velje rett fagkombinasjon vil også hjelpe elevar og lærlingar i deira karriereval, som hjelper elevane og lærlingane i deira søken for meistring.

Utviklingsplan for Vestland 2020-2024 (Regional planstrategi):

Skulane betyr mykje i lokalmiljøa sine. Ungdommane slepp å reise ut for å gå på skule. Skulane bidreg med å ha kompetanse og bygging av kompetanse for lokalt arbeidsliv. Skulane representerer også arbeidsplassar i lokalmiljøet og er ein medspelar i samfunnslivet (samarbeid mellom skule, arbeidsliv og organisasjonar). Nettskulen vil gjere det mogleg å delta i opplæringa i nærmiljøet til elevane og lærlingane. Ved å utvide fagtilbodet med nettundervisning kan elevane gå på nærskulen, og på denne måten bidra til å oppretthalde ein desentralisert skulestruktur.

Ved å tilby vaksne nettbasert opplæring vil det bli enklare å delta og fleire vil kunne heve eigen kompetanse frå der dei bur. Vaksne har ofte bindingar knytt til jobb og familiesituasjon som gjer at dei treng fleksibilitet i opplæringa. Kompetansebygging for vaksne er eit bidrag til å skaffe kvalifisert arbeidskraft i regionen.

Konklusjon

Fullføringsreforma lagt fram av regjeringa 26.03.2021 legg opp til at alle skal ha rett til å fullføre ei vidaregåande opplæring. For å gjere dette mogleg må Vestland fylkeskommune utvikle eit fleksibelt opplæringstilbod som innbyggjarane kan nytte uavhengig av bustad og livssituasjon.

Under føresetnad av at nettopplæringstilbodet vert prioritert i budsjett 2022 og økonomiplanen, vert det sett i gang eit prosjekt over dei neste åra for å utvikle eit likeverdig nettbasert opplæringstilbod til fleire grupper med elevar og lærlingar - Nettskulen i Vestland.